

อิเล็กทรอนิกส์การคลัง หนทางสู่ e-government

การเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการรายจ่ายด้านการเงิน- การคลังของ
ประเทศจากระบบเอกสารสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์เต็มตัว กล่าวได้ว่าจะเป็นแนว
ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้อิรัฐบาลไทยก้าวสู่การเป็น "e-government"

ทำไมจึงต้องเป็นธนาคารกรุงไทย และระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ว่านี้เป็น
อย่างไร คือ คำถามเบื้องต้น

เหตุผลที่รัฐบาลมอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยทำหน้าที่สำคัญนี้อาจเป็น
เพราะว่าขณะนี้ ธนาคารกรุงไทยก็ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์แก่ส่วนราชการ
อยู่แล้ว ทั้งการจ่ายเงินคือแผนการให้กู้ยืมแก่นักเรียนนักศึกษาในโครงการ
กองทุนส่งเสริมการศึกษา ที่ดูแลธุรกรรมกว่า 2 ล้านบัญชี การเพิ่มบริการ
ด้านรายจ่ายของรัฐบาลเข้านักอีกไม่นานจะมีปัญหา

ระบบนี้ ธนาคารกรุงไทย จะเป็นช่องทางกรเข้า-ออกทั้งข้อมูลและการ
ไหลเวียนของเงินสด (Gateway) ซึ่งจะทำให้การเบิกจ่ายและระบบการชำระ
บัญชีของส่วนราชการต้องกระทำผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่ติดตั้ง

อ.บ.ค.อ.หน้า

■ อิเล็กทรอนิกส์

ระบบป้องกันภัยของธนาคารกรุงไทยทั่วประเทศ (ดูรูปแผนผังโครงสร้าง ระบบประกอบ)
ตัวอย่าง เช่น การเบิกจ่ายเงินและนำเงินส่งคลังจังหวัดผ่านบัญชีธนาคารกรุงไทย โดยแบ่งเป็น - การเบิกจ่ายเงินจากคลังจังหวัด ซึ่งมีขั้นตอนเริ่มจากส่วนราชการผู้เบิกนำใบเบิกงานผ่านการอนุมัติฎีกา หรือหนังสือการโอนเงิน ส่งมาที่สำนักงานคลังจังหวัดแล้วจึงบันทึกข้อมูลของธนาคารกรุงไทยสาขาแต่คลังจังหวัดเข้าบัญชี ด้วยระบบออนไลน์ ซึ่งขั้นตอนนี้จะมีใบนำส่ง และใบนำฝากเพื่อส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เข้าสู่ระบบการรายงานเข้าบัญชีตามฎีกา จากนั้นก็จะผ่านระบบขั้นตอนตรวจสอบความสมบูรณ์ ธนาคารออกใบเสร็จรับเงิน เก็บเข้ารายงานของธนาคาร

- การนำส่งเงินฝากคลังจังหวัดส่วนราชการจะนำใบนำฝาก มา Pay-in มาที่สาขาธนาคาร เพื่อนำเข้าบัญชีสำนักงานคลังจังหวัด ข้อมูลดังกล่าวก็จะถูกส่งผ่านมายังธนาคารกรุงไทยสำนักงานใหญ่ แล้วธนาคารจะเชื่อมต่อไปยังกรมบัญชีกลาง สุดท้ายไปที่สำนักงานคลังจังหวัด เป็นเสร็จ

ดังนั้น การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในระบบการเบิกจ่ายเงินประเภทนี้คือ กระบวนการลดความซ้ำซ้อนของงานเอกสารขั้นตอนราชการลงให้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอนาคตข้างหน้าจะครอบคลุมทั้งระบบการบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารหนี้ การตรวจสอบ และการประเมินผล โดยมุ่งเน้นให้เกิดความรัดกุม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานการคลังภาครัฐ และการคอร์รัปชัน

ทั้งนี้ ระบบการทำธุรกรรมแต่ละอย่างจะดำเนินไปแบบ "เรียลไทม์" หรือทันที ทำให้การบริหารเงินงบประมาณเห็นภาพที่ชัดเจนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Virtual imaging)

ผลของการดำเนินการเช่นนี้ จะทำให้ระบบการบัญชีและการเงินของรัฐเปลี่ยนแปลงไปโดยจะประกอบด้วย 2 ระบบหลัก คือ

1. ระบบการอนุมัติและโอนเงินจากสำนักงานงบประมาณถึงส่วนราชการ กรมบัญชีกลาง และธนาคารกรุงไทย

2. ระบบการเบิกจ่ายวงเงินส่วนราชการได้รับกับคู่สัญญา อาทิ ราชการและลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือขายสินค้าและบริการ ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอยวัสดุครุภัณฑ์ หมดความซ้ำซ้อน

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นว่าการบริหารรายรับ-รายจ่ายของรัฐบาลส่วนกลางและท้องถิ่น ซึ่งทุกวันนี้เป็นระบบที่ใช้การควบคุมทางขั้นตอนการเบิกจ่าย การตรวจสอบ การประเมินผล และรายงานทางบัญชีโดยใช้การรวมศูนย์และขั้นตอนในส่วนกลางผ่านสำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง และผ่านราชการบริหารส่วนกลางแบบธรรมดา หรือคอมพิวเตอร์ออนไลน์ระหว่างหน่วยงานแล้วเข้าแม้จะสามารถรายงานความถูกต้องของบัญชีได้ภายหลังแต่ไม่สามารถที่จะติดตามประเมินผลเร่งรัดหรือปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ได้ นอกจากนี้ยังยากต่อการกำกับควบคุม และ บริหาร

หากรัฐบาลสามารถดำเนินการตามโครงการปฏิรูประบบการเบิกจ่ายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนต่างๆของราชการก็จะถูกเร่งลงให้เหลือน้อยที่สุด รัฐบาลจะสามารถกำหนดมาตรฐานกำกับและตรวจสอบได้ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคในเครือข่ายเดียวกันเป็นบัญชีเดียวกันทั่วประเทศ โดยใช้มาตรฐานของอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารกรุงไทย

นอกจากนี้ ระบบการบริหาร การบริหารบุคคล การจัดซื้อมาตรฐาน การติดตามรายรับรายจ่าย การบริหารเงินสด การบริหารหนี้สาธารณะ เหล่านี้จะทำให้การบริหารจัดการดูแลเศรษฐกิจของประเทศจะมีเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพ และจะเป็นการก้าวสู่ "e-government" ซึ่งประเทศไทยมีแนวโน้มแล้ว

โครงสร้างของระบบการบริหารงานการคลังของภาครัฐ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

